

Informacja Burmistrza Miasta o działaniach w zakresie ochrony i pomocy ludności w kontekście zagrożenia konfliktem zbrojnym w związku z wojną w Ukrainie

Obecny stan prawny nie reguluje zadań w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej. Wejście w życie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny spowodowało, że utraciła moc ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej oraz akty wykonawcze do niej, które kodyfikowały te zagadnienia. Ustawa o obronie Ojczyzny pomija kwestie obrony cywilnej i ochrony ludności, dlatego też prowadzone są prace nad projektem ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej. Projekt ustawy zawiera nieuregulowane w chwili obecnej zagadnienia, tj.:

- 1) zadania ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 2) organy i podmioty realizujące zadania ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 3) zasady planowania ochrony ludności i obrony cywilnej;
- 4) zasady funkcjonowania systemu wykrywania zagrożeń, ostrzegania, powiadamiania i alarmowania o zagrożeniach;
- 5) zasady użytkowania i ewidencjonowania oraz warunki techniczne obiektów zbiorowej ochrony;
- 6) zasady funkcjonowania i organizację obrony cywilnej oraz sposób powoływania personelu do obrony cywilnej;
- 7) finansowanie ochrony ludności i obrony cywilnej.

Jednakże, pomimo braku podstawy prawnej regulującej część zadań realizowanych przez Urząd Miasta Hrubieszów w zakresie bezpieczeństwa obywateli, urząd podejmuje działania w ramach obronności realizowane na podstawie obowiązujących przepisów.

Miejsca ewakuacji dla mieszkańców Hrubieszowa, w zakresie poszczególnych dzielnic i rejonów miasta

Stosowne informacje zawiera Plan ewakuacji ludności, zwierząt i mienia podczas stanu podwyższonej gotowości obronnej państwa i w czasie wojny podlegający ochronie na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 632) i są opatrzone klauzulą „zastrzeżone” a ich nieuprawnione ujawnienie może mieć szkodliwy wpływ na wykonywanie przez organy władzy publicznej lub inne jednostki organizacyjne zadań w zakresie obrony narodowej, polityki zagranicznej, bezpieczeństwa publicznego, przestrzegania praw i wolności obywateli, wymiaru sprawiedliwości albo interesów ekonomicznych Rzeczypospolitej Polskiej.

Natomiast, należy w tym miejscu zauważyć, że miejscami ewakuacji w zależności od rodzaju zagrożenia są również budowle ochronne i w tym przypadku informuję, że w 2023 roku Państwowa Straż Pożarna zakończyła ogólnokrajową inwentaryzację i klasyfikację obiektów budowlanych mogących służyć za miejsca doraźnego schronienia, ukrycia i schrony. Wg danych zebranych przez PSP przy udziale Urzędu Miasta Hrubieszów w mieście znajduje się 111 tego typu obiektów. Szczegółowe dane dostępne są w aplikacji przygotowanej przez PSP pod adresem: schrony.straz.gov.pl.

Numery telefonów, pod którymi mieszkaniec otrzyma informację o zagrożeniu (w tym zagrożeniu o skażeniach czy wystąpieniu promieniowania radioaktywnego) oraz jakie działania mają podjąć mieszkańcy Hrubieszowa

Numery telefonów, które jako pierwsze otrzymają wiadomość przekazaną przez Rządowe Centrum Bezpieczeństwa lub przez Wojewodę Lubelskiego to: Burmistrz Miasta Hrubieszowa: 506 125 073, dyżurny Miejskiego Centrum Zarządzania Kryzysowego: 515 662 304.

Informację o zagrożeniu otrzymają również mieszkańcy za pomocą Alertu RCB powstającego na podstawie informacji otrzymywanych z ministerstw, służb, urzędów i instytucji centralnych oraz wojewódzkich. Rządowe Centrum Bezpieczeństwa, które pełni funkcję Krajowego Centrum Zarządzania Kryzysowego, monitoruje sytuację pod kątem wystąpienia różnego rodzaju zagrożeń.

W przypadku wystąpienia skażenia lub wystąpienia promieniowania radioaktywnego mieszkańcy zostaną poinformowani o kierunku rozprzestrzeniania się skażenia i ewentualnym kierunku ewakuacji, dodatkowo w przypadku wystąpienia skażenia radioaktywnego może zostać uruchomiona dystrybucja preparatów stabilnego jodu zgodnie z Planem Dystrybucji preparatów stabilnego jodu na wypadek wystąpienia zagrożenia radiacyjnego w Mieście Hrubieszów.

Sposób przekazywania informacji dla ludności w przypadku ataku powietrznego lub zagrożenia skażeniami

Gmina Miejska Hrubieszów jest wyposażona w syreny alarmowe wraz z centralą alarmową. Syreny uruchamiane są radiowo i są włączone do Systemu Wczesnego Ostrzegania i Alarmowania Wojewody Lubelskiego.

Dodatkowo, syrena usytuowana na budynku Urzędu Miasta posiada możliwość nadawania komunikatów głosowych. Znaczenie sygnałów alarmowych reguluje Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 lutego 2024 r. w sprawie systemów wykrywania

skażeń i powiadamiania o ich wystąpieniu oraz właściwości organów w tych sprawach (Dz. U. z 2024 r. poz. 290).

Dodatkowymi źródłami informacji, w zależności od zagrożenia, będą serwisy internetowe Urzędu Miasta Hrubieszów, obwieszczenia oraz komunikaty głosowe nadawane z pojazdów będących do dyspozycji Urzędu Miasta za pomocą megafonów (jak miało to miejsce w czasie obowiązywania zagrożenia epidemicznego związanego z pandemią wirusa SARS-COV-2).

Sprzęt jaki jest w dyspozycji Urzędu Miasta w Hrubieszowie, który monitoruje zagrożenia skażeniami czy promieniowaniem radioaktywnym

Urząd Miasta posiada urządzenia wykrywające skażenie radioaktywnymi pierwiastkami izotopowymi, tj:

- 1) Sygnalizator promieniowania RS-70 - 14 szt.,
- 2) Rentgenoradiometr DP-66 - 1 szt.,
- 3) Rentgenometr sygnalizacyjny KOS-1 - 1 szt.,
- 4) Radiometr EKO-D - 1 szt.

Powyższe urządzenia w chwili obecnej zostały przekazane do Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie w celu dokonania cyklicznej legalizacji i sprawdzenia poprawności odczytów.

Utworzenie punktów pomocy poszkodowanym w przypadku wystąpienia zagrożenia

W przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej tworzone punkty pomocy poszkodowanym zawiera Plan ewakuacji ludności, zwierząt i mienia podczas stanu podwyższonej gotowości obronnej państwa i w czasie wojny i informacja ta nie może zostać ujawniona.

Natomiast Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 października 2023 r. w sprawie przygotowania i wykorzystania podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2482) przewiduje utworzenie przez Wójtów/Burmistrzów/Prezydentów Miasta utworzenie zastępczych miejsc szpitalnych (ZMSz) tj. miejsca do leżenia przeznaczone dla poszkodowanych, rannych i chorych, zlokalizowane w przeznaczonych do tego obiektach, stanowiące uzupełnienie potencjału łóżek szpitalnych zaplanowanych na potrzeby obronne państwa w podmiotach leczniczych.

Do ZMSz z założenia mają trafiać osoby lżej poszkodowane, po to, by odciążać służbę zdrowia. Miasto Hrubieszów przewiduje utworzenie ZMSz w Powiatowym Zespole Placówek Szkolno-Wychowawczych.

Obiekty przewidziane do rozlokowania osób poszkodowanych lub ewakuowanych

Ponownie częściowo dotyczy danych zawartych w Planie ewakuacji ludności, zwierząt i mienia podczas stanu podwyższonej gotowości obronnej państwa i w czasie wojny, które są objęte klauzulą „zastrzeżone”.

Jednakże, w ramach miejscowych zagrożeń, ewakuacji ludności następuje doraźnie i jest ściśle uzależniona od rodzaju zagrożenia, jego zasięgu, przewidywanego czasu wystąpienia oraz skali samoewakuacji. Głównymi przewidywanymi obiektami wykorzystywanymi do miejscowej ewakuacji są budynki szkół z uwagi na powierzchnię i zaplecze socjalno-bytowe oraz biurowe.

Wyposażenie dla osób poszkodowanych lub ewakuowanych (śpiwory, koce, łóżka, odzież, środki higieny czy też kwestie żywnościowe)

Urząd Miasta Hrubieszów posiada do dyspozycji: 483 łóżka, 240 koców, 400 materaców, 165 śpiworów.

Pojazdy będące w dyspozycji Urzędu Miasta Hrubieszów do przewozu wody pitnej oraz do przewozu osób z miejsc zagrożenia

Urząd Miasta Hrubieszów nie posiada pojazdów o wspomnianym przeznaczeniu. Natomiast, w razie wystąpienia zagrożenia wykorzystane zostaną pojazdy będące w dyspozycji jednostek organizacyjnych Gminy Miejskiej Hrubieszów oraz przedmioty świadczeń rzeczowych pozyskane na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2022 r. o obronie Ojczyzny (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 248 z późn. zm.) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz. U. z 2024 r. poz. 1387).

Czynności podejmowane przez Urząd Miasta w Hrubieszowie usprawniające działania kryzysowe w zakresie organizacyjnym i materialnym

Działania w zakresie organizacji pracy Urzędu Miasta Hrubieszów, realizowanych zadań, sposobu ich realizacji i finansowania określa Plan operacyjny funkcjonowania miasta Hrubieszów w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny (NGM 060401) wraz z załącznikami i jest opatrzony klauzulą „zastrzeżone”.

W zakresie materialnym Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego jest na bieżąco doposażane w sprzęt wspomagający działania w sytuacjach kryzysowych. W ostatnich 5 latach zakupiono m. in. 5 radiotelefonów HYTERA, Megafony TONSIL, kamizelki odblaskowe, doposażono magazyn przeciwpowodziowy w worki, plandeki, łopaty.

Warto zauważyć, że część zakupów realizowanych przez Miejskie Centrum Zarządzania Kryzysowego była realizowana ze środków zewnętrznych pozyskanych w ramach przeciwdziałania COVID-19 lub w ramach Funduszu Pomocy związanego z bliskością konfliktu zbrojnego za wschodnią granicą.

Dodatkowo informuję, że w ramach przygotowania do realizacji Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast prowadzone są prace nad realizacją m in.:

a) rozbudowy systemu monitoringu o nadanie uprawnień Policji - możliwość sterowania kamerami miejskimi, nagrywania, dostęp do zarejestrowanych treści;

b) organizacji wolontariatu kryzysowego;

c) systemu szkoleń w zakresie bezpieczeństwa dla kadr administracyjnych, zarządców obiektów użyteczności publicznej i wspólnot mieszkaniowych;

d) systemu szkoleń dla mieszkańców (np. zachowania w obliczu kryzysu i zagrożenia, pierwsza pomoc, cyberbezpieczeństwo, akcje uświadamiające o potencjalnym zagrożeniu i sposobach jak można się przed nim ustrzec);

e) zakupu niezależnego systemu łączności dla Straży Miejskiej;

f) modernizacji i uzupełnienia systemu alarmowania i ostrzegania w nowoczesne syreny elektroniczne pozwalające na podawanie komunikatów głosowych;

g) zakupu mobilnego systemu uzdatniania wody niezależnego od hrubieszowskich ujęć wody;

h) zakupu agregatów prądotwórczych, defibrylatorów, detektorów promieniowania i mobilnych wałów przeciwpowodziowych,

i) utworzenia Centrum Wolontariatu w strukturach MBP-HCD.

Miasto Hrubieszów jak każdy samorząd terytorialny, odgrywa rolę w Systemie Bezpieczeństwa Narodowego Polski będąc jednym z ważnych elementów zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, wymagając jednocześnie wsparcia na poziomie centralnym.

Samorządy terytorialne realizują głównie zadania pomocnicze w układzie współpracy cywilno-wojskowej i nie zawsze działają samodzielnie w tym zakresie.

W obliczu zagrożeń o charakterze ponadlokalnym, takich jak klęski żywiołowe, katastrofy techniczne, sytuacje nadzwyczajne jak migracja uchodźców, czy w końcu perspektywa konfliktu zbrojnego, wkracza aparat państwowy.

W sytuacjach kryzysowych kluczowa staje się współpraca z Wojewodą Lubelskim i Rządowym Centrum Bezpieczeństwa oraz różnorodnymi służbami. To państwowe siły i środki są niezbędne do zwalczania zagrożeń, które przekraczają możliwości lokalnych samorządów.

Podsumowując, warto zauważyć, że Miasto Hrubieszów, jako jedno z miast przygranicznych, musiało zmierzyć się z napływem uchodźców z Ukrainy po wybuchu wojny w 2022 roku. W odpowiedzi na kryzys uchodźczy, na terenie miasta powstał punkt recepcyjny, który miał na celu przyjęcie i udzielanie wsparcia osobom uciekającym przed wojną.

Punkt ten funkcjonował w ramach systemu zarządzania kryzysowego i był zarządzany we współpracy z władzami centralnymi oraz służbami państwowymi. Punkt recepcyjny w Hrubieszowie zapewniał uchodźcom podstawowe wsparcie, w tym nocleg, wyżywienie, opiekę medyczną oraz pomoc w dalszym transporcie. Dzięki zaangażowaniu samorządu lokalnego, wolontariuszy oraz wsparciu instytucji państwowych i międzynarodowych, Hrubieszów był w stanie skutecznie odpowiedzieć na wyzwania związane z kryzysem migracyjnym. W okresie od 24 lutego 2022 do końca kwietnia 2024 punkt recepcyjny przyjął około 100 000 osób, które uciekały z terenu ogarniętej wojną Ukrainy.

Innym sprawdzianem możliwości i przygotowania miasta do sytuacji kryzysowych była epidemia COVID-19. Miasto Hrubieszów w czasach pandemii, wspomagało służbę zdrowia oraz służby epidemiologiczne nie zapominając o mieszkańcach. Służby miejskie dystrybuowały maseczki, płyny dezynfekcyjne oraz wspierały w podstawowych potrzebach osoby przebywające w kwarantannie lub izolacji.

Miasto podejmowało i podejmuje działania, które pozwalają stwierdzić, że Hrubieszów jest przygotowany do reagowania na zagrożenia i ochronę swoich mieszkańców. Mimo braku pełnej regulacji prawnej w zakresie ochrony ludności, samorząd skutecznie koordynuje działania kryzysowe na poziomie lokalnym i w ścisłej współpracy z organami państwowymi.

z upoważnienia Burmistrza
Zastępca Burmistrza
/-/Paweł Wojciechowski